

(๒๒)
คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๑๑/๒๕๕๖

เรื่องพิจารณาที่ ต.๕/๒๕๕๖

วันที่ ๑๖ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

เรื่อง นายธีระ เกียรติบุญยงค์ (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ว่า พระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๘๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๘๔ (๕) หรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบสรุปได้ว่า นายธีระ เกียรติบุญยงค์ (ผู้ร้อง) อ้างว่า เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๕ ผู้ร้องได้ทำการฝึกงานธุรการของศาลเป็นเวลา ๑ ปี กับนายความอาวุโส ตามเงื่อนไขที่สภาทนายความกำหนดแล้ว แต่ผู้ร้องไม่ได้รับใบอนุญาตว่าความ เนื่องจากสอบไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่สภาทนายความกำหนด โดยสภาทนายความกำหนดให้ผู้ร้องสอบใหม่ พร้อมกับต้องจ่ายค่าธรรมเนียมอีก ๑,๐๐๐ บาท ผู้ร้องเห็นว่ากรณีที่สภาทนายความเป็นหน่วยงานเดียวที่มีอำนาจให้ใบอนุญาตว่าความ และพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๘๒ บัญญัติว่าผู้ใดว่าความโดยไม่มีใบอนุญาตว่าความจะต้องได้รับโทษตามที่กฎหมายกำหนดนั้น เป็นการผูกขาดอาชีพทนายความ จึงเป็นการจำกัดสิทธิของผู้ร้อง ด้วยเหตุนี้ผู้ร้องจึงเป็นบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ และไม่อาจใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นได้แล้ว อีกทั้งการจะแก้ไขพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘ ไม่สามารถกระทำได้อีก เนื่องจากมาตรา ๓๑ ของพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวบัญญัติห้ามไม่ให้องค์กรอื่นเข้ามาแก้ไขข้อบังคับ เว้นแต่จะมีทนายความ หรือสมาชิกของสภา

- ๒ -

ทนายความไม่น้อยกว่า ๑๐๐ คน เสนอแก้ไขพระราชบัญญัติดังกล่าวต่อกรรมการบริหารสภาทนายความ

ผู้ร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ว่าพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๘๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๘๔ (๕) หรือไม่ และสั่งให้สภาทนายความยกเลิกการสอบเพื่อให้ใบอนุญาตว่าความดังกล่าว และสั่งให้สภาทนายความมีหน้าที่ประเมินความรู้หลังทนายความได้รับใบอนุญาตและมีอำนาจสั่งพักใบอนุญาตได้

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญได้” และวรรคสอง บัญญัติว่า “การใช้สิทธิตามวรรคหนึ่งต้องเป็นกรณีที่ไม้อาจใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นได้แล้ว ทั้งนี้ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” และข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๒๑ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญได้” และวรรคสอง กำหนดว่า “การใช้สิทธิตามวรรคหนึ่งต้องเป็นกรณีที่ไม้อาจใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นได้แล้ว ทั้งนี้ ตามมาตรา ๒๑๑ มาตรา ๒๔๕ (๑) และมาตรา ๒๕๗ วรรคหนึ่ง (๒) ของรัฐธรรมนูญ”

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ที่จะใช้สิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ได้นั้น ต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามที่กฎหมายกำหนดไว้ดังนี้

(๑) ต้องเป็นบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้อันสืบเนื่องมาจากบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

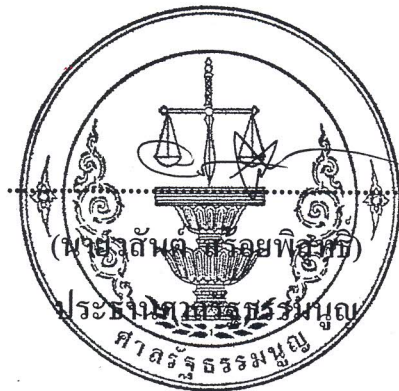
- ๓ -

(๒) บุคคลนั้นต้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และ

(๓) ต้องเป็นกรณีที่บุคคลนั้นไม่อาจใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นได้แล้ว

พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามคำร้องของผู้ร้องไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ร้องได้ไปใช้สิทธิโต้แย้งต่อศาลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ และยังมีได้ใช้สิทธิยื่นเรื่องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๕ (๑) ทั้งยังมีได้ใช้สิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๗ วรรคหนึ่ง (๒) มาก่อน ส่วนการที่ผู้ร้องอ้างว่าผู้ร้องไม่อาจใช้สิทธิทางอื่นได้ เนื่องจากการจะแก้ไขพระราชบัญญัตินายความ พ.ศ. ๒๕๒๘ ไม่สามารถกระทำได้ เพราะมาตรา ๓๑ ของพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวห้ามไม่ให้องค์กรอื่นเข้ามาแก้ไขข้อบังคับเว้นแต่จะมีนายความ หรือสมาชิกของสภานายความไม่น้อยกว่า ๑๐๐ คน เสนอแก้ไขพระราชบัญญัตินี้ต่อกรรมการบริหารสภานายความ ซึ่งข้ออ้างดังกล่าวเป็นเพียงความเข้าใจของผู้ร้องเองว่าผู้ร้องเป็นผู้ไม่อาจใช้สิทธิในทางอื่น ๆ ได้แล้ว เมื่อผู้ร้องยังไม่ได้ใช้สิทธิดังกล่าวให้ครบถ้วน ผู้ร้องจึงมิใช่บุคคลที่ไม่อาจใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นได้แล้ว ดังนั้น คำร้องของผู้ร้อง จึงไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ประกอบข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๒๑ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

(คำสั่งที่ ๑๑/๒๕๕๖)

[Signature]

(นายจรูญ ภัคดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

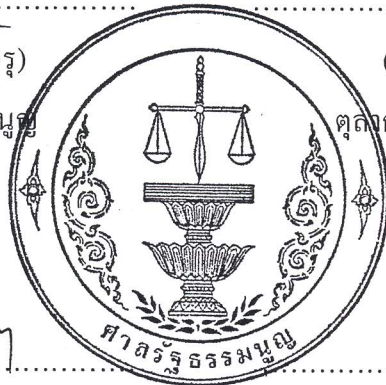
(นายจรูญ อินทจาร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

(นายเฉลิมพล เอกอุรุ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

(นายชัช ชลวร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

(นายนุรักษ์ มาประณีต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

(นายสุพจน์ ไข่มุกด์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

(นายอุดมศักดิ์ นิตินนตรี)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ